Parallelsessie Beraad en Advies 1 februari 2024
Invoering en Verordening toeristenbelasting
Samenvattend verslag

Aanwezigen

Voorzitter:	de heer M. de Pagter
Griffie:	mevrouw E. van Bekhoven
Notulist:	mevrouw R. Leeuwenburgh Vendrig

Raadsleden/ fractieassistenten:

Stadsbelang:	de heer D. van Veen
Democraten Gorinchem:	de heer A. Boutachkourt
PvdA:	de heer A. Koçak
VVD:	mevrouw T. van 't Westende
ChristenUnie/SGP:	---
Gorcum Actief:	de heer B. Bahlmann
D66:	de heer R. Le Noble
CDA:	de heer P. Kuijten
SP:	de heer A. van Houwelingen

Portefeuillehouder:	mevrouw A. Mager
Ambtelijke ondersteuning:	---

Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen hartelijk welkom.
Hij merkt op dat het voorstel op 29 februari in de raadsvergadering ter besluitvorming voor ligt. Hij stelt voor een rondje te doen om discussiepunten te inventariseren, daarover in gesprek te gaan en daarna de wethouder te vragen om te reageren.

Invoering en Verordening toeristenbelasting

Gorinchem ontvangt op jaarbasis vele toeristen en bezoekers in onze mooie vestingstad. Ze overnachten in onze stad, maar maken ook gebruik van alle voorzieningen in de openbare ruimte. Gorinchem is een van de weinige gemeenten die geen toeristenbelasting heft. In het coalitieakkoord 'Voor Gorcum' en het collegeprogramma 'En nu aan de slag' is eerder aangekondigd dat Gorinchem per 1 juni 2024 toeristenbelasting gaat invoeren. Met de inkomsten uit toeristenbelasting kunnen we het voorzieningenniveau en het noodzakelijke onderhoud aan de openbare ruimte in de stad op peil houden. Zo zorgen we ervoor dat we een aantrekkelijke stad zijn en blijven.

De heer Kuijten vindt de toevoeging van de toeristenbelasting welkom omdat toeristen gebruik maken van de voorzieningen. In de beantwoording van vragen is bij vraag 7 binnenvaart genoemd. Medewerkers op een binnenvaartschip vallen ook onder de toeristenbelasting. Dan wordt er twee keer geheven, namelijk havengeld en toeristenbelasting. Hij denkt dat deze mensen vrijgesteld moeten worden van toeristenbelasting. Gorinchem is een aantrekkelijke stad. Ook de Vestingdriehoek krijgt veel bezoekers. Voor grote gezinnen die de stad bezoeken en er overnachten wordt het wel duur. Hij zou de nachtprijs willen maximaliseren op € 10 voor een gezin of kinderen tot een bepaalde leeftijd, bijvoorbeeld tot 12 jaar vrij te stellen. Hij is benieuwd naar de opvattingen van de andere fracties.

Mevrouw Van 't Westende staat positief tegen over het voorstel. Het sluit aan bij een gemeente die zich inzet om bezoekers te trekken. Ze kan zich vinden in een doelbestemming. Is ook de doelbestemming citymarketing overwogen? De wijze waarop hier invulling aan wordt gegeven is aan de gemeente. Voor gezinnen zouden jonge kinderen vrijgesteld kunnen worden van toeristenbelasting. Zij is benieuwd hoe de wethouder hier tegenover staat.

De heer Bahlmann merkt op dat Gorcum Actief het voorstel zelf heeft aangedragen en het is nu goed uitgewerkt. Hij is blij met de uitkomst. Hij staat positief tegenover de suggestie om kinderen vrij te stellen of de belasting voor een gezin te maximeren.

De heer Van Houwelingen staat positief tegenover de verordening en het voorstel. In de I&O-sessie is al aandacht gevraagd voor de positie van arbeidsmigranten. Er wordt verschil gemaakt tussen arbeidsmigranten die wel of niet ingeschreven zijn bij de gemeente. Hij zou graag meegeven om de arbeidsmigranten die niet zijn ingeschreven wel toeristenbelasting te laten betalen. Dit als een stimulans om ze naar de basisregistratie te brengen. Het is een financiële prikkel. Ze krijgen dan ook meer rechten. Hij is benieuwd naar de reactie van de wethouder op de suggestie inzake de binnenvaart. Van maximalisatie voor gezinnen is hij geen voorstander. Er zijn niet veel gemeenten die dat doen.

De heer Van Veen is het eens met het voorstel. Hij is geen voorstander van veel uitzonderingsgroepen. Het tarief is een gemiddelde van de omliggende gemeenten. Het vrijstellen van kinderen tot vier jaar is lastig voor de uitvoerbaarheid, naleving en controle. Hij stelt voor het in te voeren en na een jaar te evalueren.

De heer Le Noble staat positief tegenover toeristenbelasting. Gorinchem gaat het als een van de laatste gemeenten invoeren. Aangetoond is dat de gemeente een populaire bestemming is voor toeristen, dus daar kan de gemeente ook gebruik van maken. Toeristen laten ook vuil achter en dat moet netjes opgeruimd worden. Daar ontbreekt het vaak aan. Hij doet een appèl om daar extra op in te zetten. Hij staat niet onwelwillend tegenover een ontheffing voor jonge kinderen, mits het uitvoerbaar is.

De heer Koçak zegt dat zijn fractie als enige tegen het voorstel en de verordening is. Er is een zorgvuldig onderzoek gedaan. De heffing wordt door ondernemers vaak opgehoogd of zelfs verdubbeld. Hij heeft gesproken met ondernemers en die zijn weinig enthousiast tenzij de eigen kosten van de ondernemers worden doorberekend. Hij verwijst ook naar de bevindingen en standpunten van de ANWB. De ambtelijke organisatie wordt hierdoor belast met administratieve rompslomp. Ook voor de middenstand levert het meer werk op. Hij vraagt zich af of dit wel opweegt tegen de baten. Hij is tegen het voorstel.

De heer Van Veen vraagt waarom een ondernemer het bedrag zou verhogen of verdubbelen.

De heer Koçak antwoordt dat dit bij verschillende gemeenten is gebleken.

De heer Kuijten merkt op dat de wethouder in de I&O sessie zei dat een hotel de rekeningen al verhoogt met € 1,70 toeslag. Is dat niet een doorbelasting van de administratieve lasten van het bedrijf? Het zou charmanter zijn om de belasting niet te verdubbelen.

De heer Koçak zegt die mening te delen en stelt voor de laatste gemeente te zijn die geen toeristenbelasting int.

De heer Le Noble vraagt als een ondernemer € 5 toeristenbelasting int wat hij dan moet afdragen.

De heer Bahlmann merkt op dat een ondernemer niet zo maar € 5 toeristenbelasting kan berekenen.

De heer Van Houwelingen vindt dat ook bijzonder en meent dat ondernemers aangesproken moeten worden als ze te veel toeristenbelasting berekenen. Dat geldt ook voor het Van der Valk hotel op dit moment.

De heer Le Noble veronderstelt dat het Van der Valk hotel verbaasd was toen bleek dat de gemeente geen toeristenbelasting heft.

De heer Koçak gaat er vanuit dat het voorstel aangenomen wordt. Hij heeft nog wel een vraag. Hij heeft navraag gedaan bij andere gemeenten. Gemeenten die het innen laten niet zien wat geïnd is en wat ermee gedaan is voor de toeristenvoorzieningen. Hij zou dat wel willen zien.

De voorzitter stelt vast dat een aantal discussiepunten is genoemd: kinderen vrijstellen, geen uitzondering voor arbeidsmigranten, beroepsgroepen zoals binnenvaart uitzonderen, invoeren en na een jaar evalueren, inzicht in wat geheven, afgedragen en besteed is.
Hij geeft gelegenheid om hierover in gesprek te gaan.

De heer Boutachkourt merkt op dat zijn fractie van mening is dat het ingevoerd kan worden als het meer oplevert dan het kost. Het moet niet zo zijn dat bedrijven veel administratieve kosten hebben want dat wordt ook doorberekend. Het zou wel goed zijn als zij gecompenseerd worden.

De heer Van Houwelingen vraagt zich af welke extra kosten zij moeten maken want zij moeten toch al een nachtregistratie bijhouden.

De heer Boutachkourt doet de suggestie dat de gemeente kleine ondernemers van praktische informatie kan voorzien om hen behulpzaam te zijn.

Wethouder Mager bedankt de fracties voor de inbreng. Zij stelt vast dat de PvdA de enige fractie is die niet voor het voorstel is. Dit is ingezet om de stad nog mooier te maken. Gesproken is over heffingen die misschien opgehoogd of verdubbeld worden. Naar aanleiding van de participatie schat zij in dat dit niet zal gebeuren. Het is haar niet bekend hoe het nieuwste hotel in de stad ermee omgaat; zij is benieuwd naar wat zij met hun lokale heffing gaan doen als de toeristenbelasting ingevoerd wordt. Zij begrijpt de oproep over waar het geld naartoe gaat. Dat komt in de jaarrekening en dan wordt ook duidelijk wat ermee gedaan wordt. Er wordt nog over de besteding van de opbrengst gesproken met de bedrijven die het moeten gaan innen. Dat wordt in samenspraak met de ondernemers bepaald. Het zal ook geëvalueerd worden. De manier van innen is al besproken met bedrijven, een register bijhouden is verplicht en wordt al gedaan. Het zal op een gebruiksvriendelijke manier gebeuren. Iedereen die overnacht in Gorinchem moet toeristenbelasting betalen. Het maximaliseren tot € 10 per gezin vindt de wethouder geen goed idee. Wel is zij bereid om te kijken of het eenvoudig door te voeren is om kinderen tot een bepaalde leeftijd vrij te stellen. Overigens heeft niemand van de hoteliers dit geopperd. Het is een sympathiek idee maar het maakt het niet eenvoudiger. De wethouder is bereid ook nog naar de positie van de binnenschippers te kijken waar het gaat om liggeld en toeristenbelasting.

De heer Kuijten merkt op dat er voor de overnachtingshavens twee regiems gelden. De vraag is dan waar de schepen gaan overnachten. Overigens zijn de schippers wel verplicht om te overnachten. Het lijkt niet wenselijk om hen zowel liggeld als toeristenbelasting te laten betalen. Ten aanzien van de vrijstelling voor kinderen merkt hij op dat het voor een gezin met meer dan 3 kinderen wel erg duur wordt. Grote gezinnen verblijven meestal in Nederland. Hij is een voorstander van vrijstelling van heffing voor kinderen.

Wethouder Mager zegt dat zij de situatie van de binnenvaart zal bezien. Wat betreft het vrijstellen van kinderen herhaalt zij dat hoteliers hier niet om hebben gevraagd. Aangegeven is dat het iets extra's oplevert voor het aanzien van de stad. De opmerking inzake citymarketing neemt de wethouder mee. Het lijkt een doelbelasting maar dat is het eigenlijk niet. Het is mooi om met de stad erover in gesprek te gaan. De gemeente wordt er ietsje beter van. Bij 1.4. staat ook vermeld hoe we hiermee om willen gaan. Citymarketing is een mooie toevoeging. Naar aanleiding van de opmerking over arbeidsmigranten bepleit zij het project BRP af te wachten. Deze zomer worden daar de resultaten van gepresenteerd. Zij wil niet door het opleggen van toeristenbelasting arbeidsmigranten verplichten zich te laten inschrijven bij de gemeente.

De heer Van Veen merkt op dat de administratieve last groter wordt door het hanteren van uitzonderingsgroepen. Overigens zijn kinderen van 14 jaar al ID-plichtig.

De heer Koçak is blij dat de voorzitter toezegt dat de jaarrekening inzicht geeft in de besteding van de opbrengst. Hij heeft nog enkele opmerkingen. Ondernemers spelen een belangrijke rol bij de bruisende samenleving. Het college moet dit zorgvuldig implementeren. Het is een gevoelig punt. Hij is blij met de toezegging inzake een evaluatie. Het is een kans om de verbinding met de ondernemers te versterken. Er zijn ook door ondernemers opmerkingen gemaakt over het afnemen van het aantal overnachtingen. Het college moet dit achteraf verrekenen met de ondernemers. Het voorstel mag voor hem een hamerstuk zijn maar hij wil wel een stemverklaring afleggen.

De heer Boutachkourt is blij dat het makkelijk is om te administreren. Het mag een hamerstuk worden maar het is aan het CDA gezien de suggestie om kinderen vrij te stellen om aan te geven of het een bespreekstuk zal zijn. Hijzelf is blij met het voorstel.

De heer Le Noble is het opgevallen dat er andere inzichten zijn dan bij de I&O-sessie. Er is nu inzicht in de gespreksverslagen gekregen. Hij vraagt of het mogelijk is om in andere gevallen dit soort verslagen al bij een I&O beschikbaar te stellen. Dat zou heel handig zijn. De suggestie om kinderen vrij te stellen is sympathiek maar het moet wel uitvoerbaar zijn. Hij vraagt of het percentage kinderen dat hier overnacht bekend is. Als dat bekend is kan dit hem helpen zijn standpunt te bepalen.

Wethouder Mager zegt dat onderzoek leert dat de gemiddelde leeftijd van de bezoekers in Gorinchem rond de 50 jaar ligt en dat het over het algemeen stellen zijn. Dat is overigens ook de doelgroep waar Gorinchem zich op richt. Het zou dus maar om een paar kinderen gaan. De wethouder omarmt het idee om bij een I&O al dergelijke verslagen beschikbaar te stellen.

De heer Van Veen zegt dat het voorstel als hamerstuk geagendeerd kan worden.

Mevrouw Van 't Westende merkt op dat zij een motie in gedachten had met betrekking tot het uitzonderen van kinderen. Nu de wethouder heeft aangegeven dat deze vraag niet is voortgekomen uit de participatie stelt zij agendering als hamerstuk voor.

De heer Bahlmann stelt agendering als hamerstuk voor. Hij dacht met de VVD aan een motie maar is nu door de wethouder overtuigd. Het moet geen extra administratieve lasten voor de ondernemers opleveren.

De heer Van Houwelingen merkt op dat hij een motie in voorbereiding heeft met betrekking tot het BRP project. Als een bepaalde groep arbeidsmigranten uitgesloten wordt, levert dit ongelijke behandeling op. Hij wil een en ander bespreken met zijn fractie. Het voorstel kan geagendeerd worden als hamerstuk, maar wellicht komt hij nog met een nader voorstel. Wethouder Mager begrijpt de overweging en verwijst naar het BRP project in dit kader. Arbeidsmigranten zijn geen toeristen en waar zij logeren moeten zij ook betalen. Zij adviseert dit bij de overwegingen te betrekken.

De heer Van Houwelingen merkt op dat de intentie duidelijk is. Waar arbeidsmigranten logeren moet ook een register bijgehouden worden. Hij zal er nog over nadenken.

De heer Kuijten merkt op dat het voor het CDA geen hamerstuk is. Hij gaat het met zijn fractie bespreken. Er is helderheid nodig over de dubbele heffing voor binnenvaartschippers. Hij wil in de raadsvergadering ook spreken over een vrijstelling voor kinderen.

De heer Boutachkourt vraagt of de heer Kuijten het tijdig wil aankondigen als hij een motie gaat indienen.

De heer Kuijten antwoordt dat hij daar snel mee zal komen.

De heer Koçak zegt benieuwd te zijn naar de reactie van de VVD; hij gaat er vanuit dat men wel gesproken heeft met de ondernemers.

Wethouder Mager zegt dat ze een goede duurzame relatie heeft met ondernemers, het binnenstad management en de ondernemersverenigingen. Zij zijn het allemaal eens met het voorstel.

Mevrouw Van ’t Westende zegt zich aan te sluiten bij de woorden van de wethouder.

De voorzitter rondt de bespreking af en concludeert dat het voorstel wordt geagendeerd als bespreekstuk. De wethouder geeft toegezegd dat zij zich nog zal beraden over de positie van de binnenvaart en dat in de jaarrekening inzicht gegeven wordt in de opbrengst en besteding van de toeristenbelasting.

Sluiting

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering.

Toezeggingen/afspraken

- Kijken of het eenvoudig is om kinderen vrij te stellen
- Positie van binnenschippers bekijken
- Citymarketing eventueel erbij betrekken
- Via jaarrekening inzicht in opbrengst en besteding